

Міністерство освіти і науки України
ВСП «Лохвицький механіко-технологічний фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»

Уведено в дію з 01.11.2025р.
Наказ директора від 30.10.2025р.
№38/01-10

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ВСП «Лохвицький
механіко-технологічний фаховий
коледж Полтавського ДАУ»

Ліана МУСІЄНКО

«30» жовтня 2025р.



ПОЛОЖЕННЯ
про порядок та умови обрання
здобувачами освіти вибіркового компонента у
Відокремленому структурному підрозділі
«Лохвицький механіко-технологічний фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»

Розглянуто і схвалено
на засіданні педагогічної ради коледжу
Протокол від «30» 10 2025 р. № 2

м. Заводське, 2025 р.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок та умови обрання здобувачами освіти вибіркового освітніх компонентів у Відокремленому структурному підрозділі «Лохвицький механіко-технологічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету» (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про вищу освіту» (стаття 62, пункт 15) і «Про фахову передвищу освіту» (стаття 54, пункт 17).

1.2. Цим Положенням визначається процедура формування переліку, обрання та подальшого вивчення здобувачами фахової передвищої освіти відокремленого структурного підрозділу «Лохвицький механіко-технологічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету» (далі – Коледж) навчальних освітніх компонентів вільного вибору здобувачів освіти (вибіркового навчальних освітніх компонентів) у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою (ОПП) та навчальним планом з дотриманням послідовності їх вивчення відповідно до структурно-логічної схеми ОПП.

1.3 Навчальні освітні компоненти вільного вибору здобувачів освіти або вибіркового навчальні освітні компоненти – це освітні компоненти, які пропонуються закладом фахової передвищої освіти здобувачу освіти для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних запитів особи та суспільства з урахуванням регіональних потреб, ефективнішого використання можливостей закладу освіти тощо. Вони надають ширші можливості для поглибленої підготовки фахівців за відповідними освітньо-професійними програмами; визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності здобувачів освіти; дозволяють реалізувати компетентнісний розвиток здобувача фахової передвищої освіти відповідно до вимог ринку праці.

1.4. Освітньо-професійна програма має передбачати освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС відповідної ОПП. В ОПП не вказують назву освітніх компонентів за вибором здобувача освіти, при цьому їм встановлюють кредити ЄКТС та визначають форми підсумкового контролю.

1.5. Згідно заяви здобувача фахової передвищої освіти вибіркового навчальні освітні компоненти вносяться до індивідуального навчального плану здобувача освіти і є обов'язковими для їх вивчення.

1.6. Форма контролю освітнього компонента вільного вибору здобувачами освіти встановлюється навчальним планом відповідної освітньо-професійної програми.

1.7. Перелік освітніх компонентів вільного вибору здобувачів освіти перед кожним навчальним роком може змінювати структуру, доповнюватись або скорочуватись.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРУ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

2.1. Порядок формування здобувачами освіти вибіркової частини навчального плану

2.1.1. Вільний вибір здобувачами освіти навчальних освітніх компонентів створює умови для:

- поглиблення професійних знань у межах обраної освітньо-професійної програми та формування додаткових спеціальних компетентностей;
- поглиблення своїх знань і здобуття додаткових загальних і спеціальних компетентностей у межах споріднених галузей знань;
- ознайомлення із сучасним рівнем науково-практичних досліджень та розширення (поглиблення) знань за загальними компетентностями.

2.1.2. У відповідності до сформованих цілей здобувачу освіти пропонується реалізувати свій вибір шляхом самостійного вибору навчальних освітніх компонентів із каталогу освітніх компонентів вільного вибору здобувача освіти з переважно фахових освітніх компонентів, що визначають спеціальну підготовку здобувачів освіти у межах обраної освітньо-професійної програми і спрямовані на розширення можливостей щодо працевлаштування за обраним фахом;

2.2. Укладання переліку вибіркового навчальних дисциплін

2.2.1 Для формування переліку вибіркового навчальних освітніх компонентів випусковими цикловими комісіями подаються відповідні пропозиції (окремо за кожною освітньо-професійною програмою). При цьому обсяги і зміст вибіркового освітніх компонентів, спрямованих на розширення та поглиблення спеціальних компетентностей, мають враховувати структурно-логічну схему вивчення обов'язкових освітніх компонентів, кількість кредитів і видів контролю, визначених навчальним планом для вибіркової частини конкретної освітньої програми.

До переліку вибіркового навчальних освітніх компонентів не можуть вноситися освітні компоненти, аналогічні за змістом із обов'язковими.

2.2.2 Педагогічні працівники, які є авторами навчально-методичних комплексів вибіркового освітніх компонентів до 15 січня поточного навчального року створюють опис (анотацію) вибіркового освітніх компонентів та подають на відділення.

Вибіркові навчальні освітні компоненти формують у каталог вибіркового освітніх компонентів.

Перелік вибіркового освітніх компонентів затверджується методичною радою Коледжу та до 15 лютого оприлюднюється у розділі «Каталог вибіркового освітніх компонентів» на сайті Коледжу.

2.3. Здійснення здобувачами освіти вибору навчальних освітніх компонентів

2.3.1. Терміни проведення процедури вибору здобувачами освіти навчальних освітніх компонентів визначаються із врахуванням необхідності своєчасного планування та організації освітнього процесу (формування груп для планування навчального навантаження педагогічних працівників), його навчально- методичного і кадрового забезпечення.

2.3.2. Процес організації вільного вибору навчальних освітніх компонентів здобувачами освіти проводиться у II семестрі та закінчується 1 травня навчального року, що передує тому, у якому заплановане їх вивчення.

2.3.3. Процедура вибору здобувачами освіти навчальних освітніх компонентів здійснюється за етапами:

- Перший – ознайомлення здобувачів освіти із переліками освітніх компонентів вільного вибору здобувачів освіти.

Завідувачі відділень знайомлять здобувачів освіти з переліком вибіркового освітніх компонентів, інформують про порядок, терміни і особливості формування груп для вивчення в Коледжі вибіркового освітніх компонентів. Головами циклових комісій відбувається презентація запропонованих освітніх компонентів вибіркової частини навчального плану

- Другий – самостійне опрацювання здобувачами освіти Каталогу вибіркового навчальних освітніх компонентів, оприлюдненого на сайті Коледжу та вибір вибіркового навчальних освітніх компонентів, які здобувач освіти бажає вивчати.

Вибір підтверджується власноруч написаною здобувачем освіти заявою на ім'я завідувача відділення (Додаток 1). Ці заяви надалі аналізуються на відділеннях Коледжу.

- Третій – опрацювання заяв здобувачів освіти завідувачами відділень та попереднє формування груп на вивчення освітніх компонентів. За результатами цього етапу здобувачам, вибір яких не може бути задоволений з об'єктивних причин, пропонується протягом тижня обрати інший освітній компонент з переліку. Таким здобувачам освіти надаються відповідні пояснення та консультації. Скоригований здобувачами освіти вибір підтверджується новою заявою встановленого зразка власноруч підписаною здобувачем освіти.

- Четвертий етап – остаточне опрацювання результатів вибору здобувачами освіти навчальних освітніх компонентів, формування груп на відділеннях.

2.3.4. Результати здійснення здобувачами освіти вільного вибору навчальних освітніх компонентів заслуховуються на методичній раді Коледжу.

2.4. Організація вивчення обраних здобувачами освіти освітніх компонентів

2.4.1. Здобувачу освіти може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано здійснити новий (скоригований) вибір у таких випадках:

– якщо кількість здобувачів освіти, які обрали відповідний навчальний освітній компонент, є меншою за встановлені у Коледжі норми – 10 осіб (для не фахових освітніх компонентів) та не менше 70% здобувачів освітньо-професійної програми для фахових освітніх компонентів). Якщо на вивчення вибіркового навчального освітнього компонента записалось менше необхідної кількості здобувачів освіти, то такі освітні компоненти вважаються не обраними, а здобувачам освіти пропонується обрати освітні компоненти, обрані іншими здобувачами освіти його групи;

- якщо вивчення навчального освітнього компонента, обраного із каталогу, стане перешкодою до виконання здобувачами освіти вимог навчального плану за освітньо-професійною програмою за якою він здобуває освіту в коледжі (наприклад, неможливість узгодити розклад занять та/або графіки навчального процесу).

2.4.2. Обрані здобувачами освіти навчальні освітні компоненти узгоджуються завідувачем відділення, на якому він навчається, як складова індивідуального навчального плану здобувача освіти (ІНПС).

2.4.3. Якщо здобувач освіти у визначені терміни не скористалися своїм правом вибору навчальних освітніх компонентів, то відповідні позиції його ІНПС визначаються завідувачем відділення, на якому вони навчаються.

2.4.4. Невиконання будь-якої з позицій ІНПС є академічною заборгованістю.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

3.1. Викладання вибіркового освітнього компонента можуть здійснювати всі випускові циклові комісії за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційно-ресурсного забезпечення, що є свідченням спроможності циклової комісії задовільнити потреби здобувачів фахової передвищої освіти щодо створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраним фахом.

3.2 Оновлення переліку вибіркового освітнього компонента (за потреби) в Коледжі здійснюється щороку до 15 листопада поточного навчального року з урахуванням освітніх запитів здобувачів фахової передвищої освіти і на підставі результатів опитувань роботодавців, моніторингу якості викладання тощо.

4. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ

4.1. У разі поновлення, переведення здобувача освіти перезарахування вибіркового компонента проводиться завідувачем відділення на підставі академічної довідки, наданої здобувачем освіти у встановленому порядку.

4.2. Перезарахування кредитів вибірових компонентів проводиться за рахунок фактично вивчених компонентів певного циклу за умови однакової (або більшої) кількості кредитів.

4.3. Адміністрація Коледжу може дозволити здобувачам освіти-учасникам програм академічної мобільності зараховувати вибірові компоненти, які прослухані в іншому закладі, але не передбачені навчальним планом відповідної спеціальності(освітньо-професійної програми) в Коледжі.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Усі зміни та доповнення до даного Положення вносяться шляхом видання наказу директора Коледжу про внесення та затвердження відповідних змін або підготовки(розробки) нової редакції Положення.

5.2. Положення про порядок та умови обрання здобувачами освіти Відокремленого структурного підрозділу «Лохвицький механіко-технологічний фаховий коледж ПДАУ» вибірових компонентів вступає в дію з моменту його затвердження.

Завідуюча технологічного
відділення



Аліна ОЛЕФІР

Завідуюча механічного
відділення



Тетяна СУПРОВИЧ

ПОГОДЖЕНО:

Заступник директора
з навчальної роботи



Вікторія МІРОШНИК